198784 ـ کسب درآمد از سایت‌های تبلیغات به شرط پرداخت هزینهٔ اشتراک

سوال

کسب درآمد از سایت‌های تبلیغات مانند شرکت (Neobux) با یک پیش پرداخت نخست (پانصد دلار) و اشتراک به مدت یک سال چیست؟ این شرکت هر هفته مجموعه‌ای از تبلیغات را ارائه می‌دهد که می‌توانی آن را ببینی و هر هفته به مدت یک سال ـ سیزده ماه ـ پنجاه دلار به تو می‌دهد. این معاملات چه حکمی دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اگر این سایت‌ها تعامل با خود را نمی‌پذیرند مگر در مقابل پرداخت هزینهٔ اشتراک، تعامل با آنها حلال نیست زیرا شامل قمار با مال و تبادل ربوی در قرارداد است.

از دکتر سامی السویلم ـ حفظه الله ـ دربارهٔ مسئله‌ای نزدیک به این مورد پرسیده شد؛ ایشان چنین پاسخ دادند:

درود و سلام بر رسول الله و بعد:

سایت‌های مذکور مبلغی را برای دیدن تبلیغاتی که دارند به اشخاص می‌دهند و این مبالغ بر دو نوع است:

۱ـ یک نوع در برابر تماشای این تبلیغات است، بدون اشتراک ماهیانه یا هر نوع هزینهٔ دیگری. این نوع ان شاء الله ایرادی ندارد، به شرط آنکه خود آن تبلیغات خالی از هرگونه ممنوعات شرعی باشد و شامل تبلیغ حرام و منکر نباشد.

۲ـ و نوعی دیگر در مقابل هزینهٔ اشتراک غیر قابل بازگشت علاوه بر نمایش تبلیغات به طوری که میزان درآمد بر اساس مقدار هزینهٔ اشتراک باشد و هرچه هزینهٔ اشتراک بالاتر باشد، درآمد حاصل از نمایش تبلیغات تا حدی معین بیشتر شود و بخشی از این هزینه‌های اشتراک صرف هزینه‌های شرکتی می‌شود که این تبلیغات را مدیریت می‌کند و بقیه‌اش به شکل درآمدهای بقیهٔ مشترکان پرداخت می‌شود.

واضح است که چنین حق اشتراک‌هایی در بر دارندهٔ معامله نقد با نقد است. مشترک پولی می‌دهد و از خلال این پول دیگران حق العملی دریافت می‌کنند و برعکس، و آنچه از فروش تبلیغات به دست می‌آید کمتر از درآمدهای شرکت است، بنابراین غالب آن است که حق اشتراک گرفته می‌شود و با همان، حقوق بقیه داده می‌شود. در این نوع معامله، مبادلهٔ نقد با نقد به

همراه تفاضل و تاخیر وارد می‌شود، علاوه بر غرر و جهالت در رابطه با حق اشتراک، یعنی ربا و قمار را با هم یکجا ساخته است».

برگرفته از سایت «أنا المسلم»

والله اعلم.